

Сформованість умінь емоційно-психологічного впливу	Здатність до впливу на особистість засобами акторської техніки: загальна пантоміміка (міміка, жести, пластика); голос, гнучкість, виразність, інтонація мовлення; відбиття у погляді відтінків внутрішнього стану; передача ідей на рівні навіювання; володіння волею слухачів.	ДОСТАТНІЙ 7-9 балів
Здатність до засвоєння предметних техніко-технологічних знань	Розвиток уваги, волі, уяви, здібностей	СЕРЕДНІЙ 4-6 балів
Позитивні образні почуття	Образне мислення та розвиток емоційної пам'яті.	ПОЧАТКОВИЙ 1-3 бали

Перспективним напрямком подальших досліджень є дослідно-експериментальна перевірка ефективності методики впровадження елементів театральної педагогіки на уроках трудового навчання.

Перелік використаної літератури

1. Асмолов А. Г. Культурно-историческая психология и конструирование миров. Москва: «Институт практической психологии», 1996. 768 с.
2. Вікова психологія / за ред. дійсного члена АПН СРСР Г. С. Костюка. Київ : Радянська школа, 1976. 269 с.
3. Леонтьев А. Н. Начало личности – поступок. *Избранные психологические произведения* в 2-х т. / Под ред. В.В. Давыдова – Т.1. Москва: Педагогика, 1983. 385 с.
4. Макаренко А. С. Педагогические сочинения : в 8-ми т. Т. 4. Москва : Педагогика, 1984. 400 с.
5. Макаренко А. С. Педагогическая поэма. Главы «Театр», «Завоевание Куража» / Сост., вступ. ст., примеч., пояснения С. Невская. Москва : ИТРК, 2003. 736 с.
6. Маршак С. Балада про королівський бутерброд [Електронний ресурс]. URL: <https://jak.bono.odessa.ua>. (дата звернення: 20.08.2020).
7. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навчальний посібник. 2-е вид. Київ, 1999. 350 с.
8. Станиславский К. Работа актера над собой. Собр. соч.: в 9 т. Москва: Искусство, 1990. Т. 3. Ч. 2: Работа над собой в творческом процессе воплощения. 508 с.
9. Станиславский К. С. Статьи, речи, беседы, письма. Москва: Искусство, 1953. 465 с.
10. Трудове навчання. 5-9 класи: практ. посібник для вчителів. Упорядник С. М. Дятленко; за заг. ред. А. І. Терещука. Харків : Ранок, 2017. 128 с.
11. Alan Maley, Alan Duff. Drama Techniques. Cambridge University Press, 2013. 258 p.

КУРС «ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА» В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ-МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Красильникова Ганна Володимирівна
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький

Анотація. Обґрунтована актуальність педагогічної діагностики як специфічної пізнавально-перетворюючої діяльності сучасного педагога. Виокремлені основні функції педагогічної діагностики в професійній роботі педагога. Дана характеристика змісту навчальної дисципліни «Педагогічна діагностика» в межах освітніх програм підготовки майбутніх фахівців сфери освіти. Висвітлені переваги професійної підготовки майбутніх педагогів за рахунок формування у них діагностичної компетентності.

Ключові слова: педагогічна діагностика, функції педагогічної діагностики, навчальна дисципліна «Педагогічна діагностика», критичне мислення педагога.

Вступна частина. В умовах соціально-культурної та економічної трансформації України, що характеризуються впливом глобалізаційних викликів, у тому числі пандемією COVID-19, прискореним прогресом технологій, докорінними змінами щодо структури ринку праці та вимог до компетентностей працівників, актуальним є підготовка молодого покоління до швидкозмінних процесів у суспільстві, адаптації до нових умов життя та професійної діяльності. Відтак, педагоги, які безпосередньо беруть участь у процесах формування ключових компетентностей молоді, мають стати «провідниками позитивних змін, бути в гущі подій та інновацій, першими опанувати нові технології, навчати учнів в ногу з часом» [1].

Традиційна підготовка педагогічних кадрів в Україні містить складники психолого-педагогічної та практичної підготовки, передбачає поглиблене вивчення дисциплін предметної спеціальності, включно з методикою викладання, однак продовжує вважати головною інформаційно-пояснювальною функцію в професійній діяльності фахівців сфери освіти.

Водночас, дидакти Н. В. Кузьміна, В. О. Сластьонін, А. І. Щербаков на перше місце в структурі діяльності педагога висувають діагностичну функцію, що полягає у «вимірюванні» як знань, умінь, навичок учнів, так і їх вихованості та розвитку тощо. Відтак, педагогічна діагностика як специфічна пізнавально-перетворююча діяльність педагога вивчається відносно недавно, розробленість її теоретичних положень та рівень їх реалізації на практиці поки що не високі. У професійній роботі педагога педагогічна діагностика виконує дві головні функції:

1) постачає достовірну інформацію для прийняття обґрунтованих педагогічних рішень та впливів на об'єкт;

2) виконує роль каналу зворотного зв'язку для отримання даних щодо результатів цих впливів, а у випадку необхідності – підказує шляхи їх корекції.

Метою статті є висвітлення практики підготовки майбутніх педагогів до запровадження педагогічного діагностування у професійній діяльності шляхом вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна діагностика» в межах освітніх програм магістерського рівня вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна діагностика стосується різних сфер освітнього процесу: вивчення особистості індивіда, групи та колективу людей, процесів навчальної та виховної діяльності та їх результатів, ефективності системи управління освітою тощо. У Хмельницькому національному університеті дисципліна «Педагогічна діагностика» входить до Каталогу вибіркових дисциплін. Як правило її обирають магістри спеціальностей

014 Середня освіта (Трудове навчання та технології) та 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) першого року навчання [2].

Метою вивчення дисципліни «Педагогічна діагностика» є набуття професійних знань, умінь, навичок, ціннісних відношень щодо розроблення методів всебічного вивчення ознак, симптомів освітнього процесу та забезпеченні валідності, надійності та достовірності їхніх результатів. Предмет дисципліни – вимірювання (оцінювання) значущих індивідуальних властивостей особистості як суб'єкта освітнього процесу та/або – ознак та індикаторів компонентів освітнього (навчального, виховного) процесу.

Робочою програмою передбачено такі завдання вивчення дисципліни «Педагогічна діагностика»:

- поглиблення знань з теоретичних проблем педагогіки освіти;
- оволодіння системою основних понять та категорій педагогічної діагностики;
- засвоєння правил використання основних методів, прийомів педагогічної діагностики і педагогічного прогнозування, загальні вимоги до них, переваги та недоліки, можливості та обмеження інтерпретації;
- оволодіння інноваційними технологіями педагогічної діагностики і педагогічного прогнозування;
- вивчення принципів організації діагностичної діяльності щодо вивчення особистості індивіда, групи та колективу людей;
- опанування методів формування змістовно-цільового, методичного забезпечення процесу педагогічного діагностування;
- засвоєння основних засад професійної етики проведення діагностического обстеження.

Після вивчення дисципліни «Педагогічна діагностика» студент має досягти таких результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей):

- **уміти:** визначати конкретні завдання проведення педагогічного діагностування, виходячи із загальної мети вищої освіти та формування особистості майбутнього фахівця; організовувати діагностичну діяльність на основі глибокого і систематичного вивчення індивідуальних особливостей, інтересів, можливостей і потреб учнів; створювати сприятливі умови для особистісно орієнтованого навчання та розвитку учнів; аналізувати, оцінювати, прогнозувати та здійснювати корекцію індивідуального розвитку і навчальної траєкторії учня; використовувати діагностичні методики; складати та змістовно наповнювати методичне портфоліо з педагогічної діагностики;

- **володіти:** методами, прийомами, засобами, формами, інноваційними технологіями педагогічної діагностики і педагогічного прогнозування в системі освіти.

Для реалізації запроєктованих результатів навчання в дисципліні «Педагогічна діагностика» передбачений лекційний курс, що охоплює понятійне поле дисципліни, принципи та функції педагогічної діагностики, характеристики типів діагностики та види педагогічного діагностування; історичні відомості розвитку педагогічної діагностики, зарубіжний досвід використання діагностування в освітній сфері, класифікацію методів педагогічної діагностики; теорію та методику педагогічних вимірювань, діагностування навченості (результатів навчання), характеристику тестів, їх видів та вимог до змісту тестових завдань; психолого-педагогічну діагностику особистості як невід'ємну складову моніторингу розвитку компетентностей, діагностування здатності до навчання, вихованості особистості тощо; особливості організації процесу педагогічного діагностування в закладі освіти, етапи педагогічного діагностування; обробку результатів та педагогічне прогнозування.

Практична частина дисципліни «Педагогічна діагностика» містить низку робіт, в яких майбутні педагоги навчаються обирати та використовувати діагностичний інструментарій для визначення здібностей та якостей особистості, необхідні для його успішного навчання у закладі освіти; для оцінювання поточних та підсумкових результатів навчання учнів, рівня

сформованості компетентностей випускника закладу освіти; вивчення задоволеності учнів якістю освіти, яку вони здобувають тощо.

В межах самостійної роботи студентам рекомендовано онлайн-курс С. Терно «Критичне мислення для освітян» (30 годин), який розміщений на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus [3]. За умови успішного проходження курсу, що підтверджується відповідним сертифікатом, магістру зараховуються окремі результати навчання з курсу.

Висновки. Отже, формування у магістрів-майбутніх педагогів діагностичної компетентності є вимогою часу, оскільки саме сьогоднішні студенти завтра будуть активними «провідниками» компетентнісного підходу в освітній процес. Вивчення майбутніми педагогами технологічної та професійної освіти навчальної дисципліни «Педагогічна діагностика» сприяє їх успішній професійній діяльності на основі використання сучасного діагностичного інструментарію та створення власної методики навчання, що будується на новітніх досягненнях психолого-педагогічної науки, у т.ч теорії розвитку критичного мислення.

Перелік використаної літератури

1. Концепція розвитку педагогічної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07. 2018 № 776 [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentacii/konceptcia-rozvitku-pedagogichnoi-osviti.pdf>. (дата звернення 30.10.2020).

2. Красильникова Г.В. Педагогічна діагностика: Навчальний курс для студентів спеціальностей 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології) та 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) магістерського рівня вищої освіти [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/>. (дата звернення 30.10.2020).

3. Терно С. Критичне мислення для освітян : онлайн курс на платформі Prometheus [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3/about. (дата звернення 30.10.2020).

УДК 378.147:004

НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Близнюк Микола Миколайович

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленко
м. Полтава

Анотація. Одним із головних чинників підвищення ефективності технологічної освіти є активне впровадження нових форм і методів навчання, а саме: загальної комп'ютеризації освітнього процесу, введення комп'ютерних, імітаційних та рольових ігор, різних видів моделювання технологічних процесів чи ситуацій, проведення екскурсій в музеї, на дизайнерські об'єкти, практичних, лабораторних робіт, активний розвиток неформальної художньо-проектної освіти із залученням народних майстрів, митців, художників, створення сучасних дизайнерських шкіл, лабораторій тощо.

Ключові слова: дизайн, дизайнерська творчість, технології, технологічна освіта.

У сучасних умовах вже недостатньо тільки удосконалювати зміст освіти. Його необхідно проєктувати на нових методологічних засадах, інноваційних підходах, ураховуючи запити людини, перспективи цивілізаційного розвитку, розвиток науки і технологій, проблеми